

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123011041
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123011041.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci obvineného Q. T., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona o sťažnosti obvineného Q. T. proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 17.08.2023, sp. zn. 4T/49/2023, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 24. augusta 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku s a sťažnosť obvineného Q. T. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvého stupňa“) podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku rozhodol o ponechaní vo väzbe obvineného Q. T. (ďalej len „obvinený“) z dôvodov podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, na ktorého podal prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra obžalobu pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c/, písmeno e/ Trestného zákona a podľa § 80 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku neprijal jeho písomný sľub a podľa § 80 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Súd prvého stupňa napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že dôvodnosť obavy z konania predpokladaného v § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku vyplýva z výpovede svedkyne poškodenej E. T., ktorá podrobne popísala priebeh udalosti a vyjadrovanie sa obvineného pri rozhovore prostredníctvom mobilného telefónu voči jej osobe. O rozhovore s obvineným prostredníctvom mobilného telefónu, v ktorom sa jej mal obžalovaný vyhrážať spôsobom, po ktorom pociťovala obavu o svoj život, poškodenej v prípravnom konaní predložila aj zvukovú nahrávku, k autenticite ktorej bol vypracovaný znalecký posudok potvrdzujúci spôsob vznik nahrávky spontánnym hovoreným prejavom. Ako na dôvod tzv. preventívnej väzby poukázal súd I. stupňa aj na tú skutočnosť, že obvinený bol Okresným súdom Nitra trestným rozkazom sp.zn. 0T/37/2023 zo dňa 10.02.2023 právoplatným dňa 10.02.2023 uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok. Okrem toho obvinený bol aj dvakrát priestupkovo riešený, v marci 2023 za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu spáchané v decembri roku 2022, ktorých sa dopustil nadávaním prostredníctvom SMS a fyzickým napadnutím manželky, s drobným ublížením na zdraví. Vzhľadom na povahu trestného činu a osobu obvineného, jeho nerešpektovanie právneho poriadku, opakované útoky voči manželke, súd I. stupňa uviedol, že nie je možné väzbu nahradiť písomným sľubom a ani dohľadom probačného a mediačného úradníka pri súčasnom uložení mu primeraných obmedzení a povinností. Súd I. stupňa nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by v tomto štádiu konania oslabovali obavu a ktoré by odôvodňovali záver, že probačný dohľad nad jeho osobou a písomný sľub, by boli spôsobilé nahradiť väzbu a dosiahnuť jej účel aj bez jej výkonu, pričom prepustenie obvineného z väzby na slobodu by zvýšilo riziko zmeranie účelu trestného konania pokračovaním obvineného v páchaní trestnej činnosti.

Proti tomuto uzneseniu podal ihned' po jeho vyhlásení sťažnosť obvinený. V jej písomných dôvodoch, prostredníctvom obhajcu namietal, že v tomto štádiu trestného konania je celé konanie zmätočné a protiústavné. Skutok bol od prvého úkonu nesprávne právne kvalifikovaný, tento stav pretrvával až do ukončenia prípravného konania a podania obžaloby. Celé prípravné konanie sa opiera o nahrávku poškodenej, voči ktorej namietali zákonnosť zabezpečenia dôkazu, ako aj nezákonnosť jej prepisu, pretože nie je zrejмый pôvod tejto nahrávky. Len poškodená tvrdí, že ide o komunikáciu medzi ňou a obvineným. Túto skutočnosť nepotvrdil ani znalecký posudok KEÚ PZ SR Bratislava. Ďalej uviedol, že skoro 140 dní od podania sťažnosti obvineného voči uzneseniu o vznesení obvinenia nebolo rozhodnuté o tejto sťažnosti. Obvinený nesúhlasil so svojím obvinením a využil právo podať sťažnosť bezodkladne počas svojho výsluchu. Nerozhodnutím o tejto sťažnosti je bolo zmarené základné právo obvineného brániť sa voči právoplatnému rozhodnutiu prostredníctvom podania GP v zmysle § 363. Tento stav pretrváva i napriek tomu, že späťvzatím obžaloby dňa 17.08.2023 sa stal opäť obvineným. Ten je od 25.03.2023 obmedzený na osobnej slobode, na svojich základných právach z dôvodov podozrenia zo spáchania zo spáchania prečinu a obmedzený na svojich ústavných právach, keďže sa nemôže brániť voči uzneseniu o vznesení obvinenia, ktoré nie je právoplatné. Poškodená nemá z obvineného strach, preto nie je naplnená skutková podstata trestného činu nebezpečného vyhrážania, a preto podali návrh na postúpenie veci inému orgánu podľa § 214 Trestného poriadku, a to dozorcujúcemu prokurátorovi, ako aj zákonnému sudcovi. Nedôvodné späťvzatie obžaloby považuje za ďalšiu obštrukciu OČTK, v už aj tak zdĺhavom prípravnom konaní o prečine, pri ktorom je obvinený väzobne stíhaný. Navrhol, aby krajský súd zrušil uznesenie zo dňa 17.08.2023, ktorým súd I. stupňa ponechal obvineného vo väzbe. Krajský súd v Nitre, ako súd nadriadený, na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou - obvineným, preskúmal podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná. Prokurátor sa po vyhlásení uznesenia vzdal práva sťažnosti a ku sťažnosti obžalovaného sa do momentu konania neverejného zasadnutia nadriadeného súdu nevyjadril. Nadriadený súd na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou - obžalovaným podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

V danej trestnej veci uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 26.03.2023, sp. zn. 2Tp/15/2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tpo/14/2023 zo dňa 12.04.2023 bol obvinený vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku. Lehota trvania väzby začala plynúť od 00.10 hodiny dňa 25.03.2023, kedy mu bola obmedzená osobná sloboda.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo, nadriadený súd zistil, že súd prvého stupňa konal a rozhodoval o väzbe po podaní obžaloby postupom podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku dňa 17.08.2023, neodkladne po tom, ako bola na obvineného dňa 07.08.2023 podaná obžaloba pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c/, písmeno e/ Trestného zákona. Nadriadený súd konštatuje, že prokurátor podal obžalobu najmenej 20 pracovných dní pred uplynutím základnej lehoty väzby v prípravnom konaní, v súlade s § 76 odsek 2 Trestného poriadku, pričom obvinený bol pred rozhodnutím o väzbe vypočutý v prítomnosti obhajcu a prokurátora. Súd I. stupňa vydal trestný rozkaz sp. zn. 4T/49/2023 dňa 17.08.2023, ktorý doručil tak obvinenému, jeho obhajcovi, ako aj prokurátorovi. Obvinený i prokurátor podali odpor voči uvedenému trestnému rozkazu priamo do zápisnice o výsluchu obvineného. Následne prokurátor vzal späť obžalobu, preto súd I. stupňa uznesením sp. zn. 4T/49/2023 zo dňa 17.08.2023 vzal na vedomie späťvzatie obžaloby prokurátorom v zmysle § 239 odsek 1 Trestného poriadku.

Aj nadriadený súd, na podklade obsahu vyšetrovacieho spisu predloženého s obžalobou, zistil u obžalovaného splnenie formálnej podmienky väzby (začaté trestné stíhanie, vznesené obvinenie, návrh na vzatie do väzby, podaná obžaloba). Súčasne sú splnené aj materiálne podmienky tzv. preventívnej väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, pretože doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo obvinenému vznesené obvinenie, bol spáchaný, má znaky trestného činu - a to konkrétne prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona - s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona (nesprávne v obžalobe

uvedené aj s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e/ Trestného zákona, na čo už poukázal aj súd I. stupňa) a existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

Nadriadený súd pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva v podstate nič iné, len v podrobnostiach poukázať na dôvody, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie. Dôvody napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa si nadriadený súd v plnom rozsahu a bez výhrad osvojuje a na tieto ako na vecne správne a zákonné poukazuje.

Správne sa súd I. stupňa zaoberal otázkou dôvodnosti väzby po podaní obžaloby v zmysle § 238 odsek 4 Trestného poriadku a o tejto aj rozhodol, pretože aj v prípade, že prokurátor vzal obžalobu späť, musí súd rozhodnúť, či ponechá obvineného vo väzbe alebo ho prepustí podľa okolností prípadu, či dôvody väzby pretrvávajú alebo sa zmenili. Navyše v danom prípade bola obžaloba prokurátorom vzatá späť až následne po rozhodnutí súdu o ponechaní obvineného vo väzbe.

Pokiaľ ide o sťažnostné námietky obvineného, tieto neboli opodstatnené. Nadriadený súd poukazuje na skutočnosť, že súd pri rozhodovaní o väzbe hodnotí vykonané dôkazy len z pohľadu dôvodnosti podozrenia, teda nie z pohľadu ustálenej viny. Nadriadený súd pritom nespochybňuje fakt, že väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody jedinca. Tento stav si vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti. Je ale výsostným právom a povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku spravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe. Zákonnosť väzby je determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať ratio decidendi (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. Z relevantných právnych noriem vyplýva, že väzba má striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch.

Podľa názoru nadriadeného súdu je nesporné, že okresný súd dostatočným spôsobom vysvetlil svoje argumenty, v ktorých odôvodnil ďalšiu existenciu trvania väzby v prípade obvineného, ako i dôvody, pre ktoré preventívnu väzbu v aktuálnom stave konania nie je možné nahradiť zákonom dovolenými procesnými prostriedkami. Nadriadený súd si v plnom rozsahu osvojuje argumenty súdu prvého stupňa, ktorými odôvodnil svoj názor o tom, že procesné prostriedky nahradenia väzby u väzobne stíhaného obvineného (dohľad probačným a mediačným úradníkom, písomným sľubom) nie sú spôsobilé v súčasnom štádiu konania nahradiť jeho väzbu. Argumenty súdu prvého stupňa v odôvodnení k časti výroku rozhodnutia, ktorým väzba nebola nahradená týmito procesnými prostriedkami, sú dostatočne presvedčivé, jasné, výstižné a nadriadený súd k nim nemá čo dodať.

Nadriadený súd v rámci svojej, z ustanovenia § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku mu vyplývajúcej prieskumnej povinnosti súčasne zistil, že súd prvého stupňa nepochybil ani v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, a ktoré bolo aj v súlade s ustanoveniami § 238 odsek 4, § 72 odsek 1 písmeno e/, odsek 2, odsek 3 Trestného poriadku. Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové zistenia a právne úvahy nadriadený súd nezistiac žiadny dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia a na iné rozhodnutie o väzbe obvineného v jeho prospech, sťažnosť obvineného podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol a takto v prejednávanej veci rozhodol do uplynutia základnej sedemmesačnej lehoty väzby v prípravnom konaní (§ 192 odsek 4 Trestného poriadku).

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok (§ 185 odsek 2 veta druhá Trestného poriadku).